

**Інститут законодавчих передбачень і правової експертизи
Інститут держави і права ім. В. М. Корецького
Юридичний факультет Київського національного університету імені
Тараса Шевченка
Українська спілка підприємців малого та середнього бізнесу
Адвокатське об'єднання "Василь Костицький і Партнери"
Науково-дослідний інститут приватного права і підприємництва
Академії правових наук України**

**МАЛИЙ І СЕРЕДНІЙ БІЗНЕС
(ПРАВО, ДЕРЖАВА, ЕКОНОМІКА)**

економіко-правовий
науково-практичний журнал

№ 4 (55)
2013

ЗМІСТ

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТЕОРІЇ ТА ІСТОРІЇ ПРАВА І ДЕРЖАВНОГО БУДІВНИЦТВА	3
Костицький В. Взаємозв'язок моралі та підприємницької діяльності у системі державного регулювання у контексті «закону відтермінованої соціальної відповідальності».....	3
Василенко Т.Й. Становлення та історичний розвиток державної нотаріальної діяльності	9
Грінченко О.О. Шанхайська організація співробітництва і її внесок в міжнародно-правове забезпечення боротьби проти тероризму	15
Євсєєва І.О. Формування правових принципів концепції податкових витрат бюджету в Україні	24
Коморна Л.М. Поняття та завдання систематизації екологічного законодавства України	29
Марущак Н.В. Міжнародно-правова регламентація права на повагу до гідності особи.....	33
Новицька Н.Б. Зловживання правом на свободу слова та інформації	38
Україні	43
Обривкіна О.М. Проблеми гармонізації законодавства у сфері соціального захисту.....	47
Потомська Н.А., Шмагун О.С. Порівняльний аналіз змісту та порядку застосування заходів забезпечення кримінального провадження, як гарантій вирішення завдань кримінального судочинства, в державах СНД.....	51
Пригуза П.Д. Конкурсне право: розмежування предмету.....	56
Собків Я.М. Інформаційні права і свободи: понятійно-категоріальний плюралізм.....	61
Сопільник Р.Л. Поняття незалежності та безсторонності суду крізь призму євроінтеграційної парадигми.....	65
ПИТАННЯ ЮРИДИЧНОЇ НАУКИ ТА ПРАКТИКИ	71
Аністратенко Ю. І. Проблематика спрощеної системи оподаткування, обліку та звітності на сучасному етапі та шляхи її вирішення	71
Вац В.М. Напрями удосконалення адміністративно-правового регулювання оцінки персоналу органів внутрішніх справ України	76

Григорович Р.В. Еколого-економічні засади правового регулювання суспільних відносин у галузі використання питної води	81
Костицький В. Нормотворча незалежність НБУ: питання теорії права та правозастосовної практики	86
Касьяненко А. М. Правове регулювання бюджетних відносин.....	101
Кимлик Н.В. Дслідження елементів криміналістичної характеристики корупційних злочинів	106
Куц В.М. Звільнення від кримінальної відповідальності чи відмова від її застосування ?.....	111
Лапчак І. Організація державного контролю за використанням та охороною лісів	115
Мандзюк О.А. Податкова інформація з обмеженим доступом: окремі аспекти.....	125
Марущак О.А. Проблемні питання та особливості проведення допиту при розслідуванні ухилення від сплати податків, зборів (обов'язкових платежів).....	128
Новицький А.М., Кривенко Д.В. Відповідальність за ухилення від сплати податків: міжнародно-правовий аспект	133
Перчеклій І. Поняття механізму реалізації права власності Українського народу на природні ресурси	137
Тайлієва Х.Р. Рішення слідчого судді у стадії досудового розслідування.....	143
Тарасенко О.В. Взаємодія державних та правоохоронних органів у протидії з фіктивним підприємництвом.....	147
Ткаченко Л.Г. Реалізація окремих прав громадян України на соціальне обслуговування.....	152
Триньова Я.О. Біотичні засади забезпечення кримінально-правової охорони життя ембріона людини	157
АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ	163
Августин Р.Р. Концептуальні характеристики взаємозв'язків тіньової економіки та соціально-економічного розвитку держави	163
Коротун В.І. Тактика та стратегія реалізації акцизної політики в Україні.....	168
Матвієнко А.Т. Концепт «дестинація» (destination) в практиці туристичної діяльності України	173
Osiychuk N.N. Theoretical conceptualization of multinational corporation's headquarters-subsidiary relationships and the evaluation of subsidiary models.....	178
Шахматова Т.А. Фактори забезпечення соціальної безпеки національної економіки	183
Шевчук С.В. Концептуальні положення підвищення інноваційної активності у промисловості України	188

- забезпечення балансу у відносинах між органами соціально-правового захисту та суб'єктами, що потребують соціального забезпечення;
- гармонізація практики здійснення соціально-правового контролю з європейськими та міжнародними вимогами та підходами.

Література

1. Конституція України. Прийнята Верховною Радою України 28 червня 1996 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30., 50 с.
2. Державний класифікатор соціальних стандартів і нормативів: Наказ міністерства праці та соціальної політики України від 17 червня 2002 р. – № 293 / 2007 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>
3. Європейська соціальна хартія: Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 2007. – № 51.
4. Європейський кодекс соціального забезпечення від 16 квітня 1964 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://http://zakon.rada.gov.ua>
5. Про державні соціальні стандарти та державні соціальні гарантії: Закон України від 5.10. 2000. – № 2017-III // відомості Верховної Ради України. – 2000. – № 48. – ст. 409.
6. Про межу малозабезпеченості: Закон України від 4 жовтня 1994 р. – № 190/94 – ВР // Відомості Верховної Ради України. – 1994. – № 42. – ст.382.
7. Про прожитковий мінімум: Закон України від 15 липня 1999 р. № 966-XIV [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://liga.zakon.ua>

УДК 34.343

ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ ЗМІСТУ ТА ПОРЯДКУ ЗАСТОСУВАННЯ ЗАХОДІВ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КРИМІНАЛЬНОГО ПРОВАДЖЕННЯ, ЯК ГАРАНТІЙ ВИРІШЕННЯ ЗАВДАНЬ КРИМІНАЛЬНОГО СУДОЧИНСТВА, В ДЕРЖАВАХ СНД

Потомська Н.А.

(к.ю.н, доцент, доцент кафедри кримінального права, процесу та криміналістики,
Національний університет ДПС України)

Шмагун О.С.

(студентка V курсу, юридичний факультет Національний університет ДПС України)

Анотація. У цій статті розкрито коло нормативно-правових актів, що регулюють застосування заходів забезпечення кримінального провадження державами-учасницями СНД. Обґрунтовано необхідність належного правового регламентування заходів забезпечення кримінального провадження як гарантії вирішення завдань кримінального судочинства держав-учасниць СНД. Проведено порівняльний аналіз однакових та відмінних різновидів заходів забезпечення кримінального провадження, та особливостей їх застосування, за законодавством держав-учасниць СНД. Здійснено пошук оптимальної моделі закріплення заходів забезпечення кримінального провадження для України.

Ключові слова: заходи забезпечення кримінального провадження, кримінальне судочинство, запобіжні заходи, держави-учасниці СНД

Аннотация. В этой статье раскрыт круг нормативно - правовых актов, регулирующих применение мер обеспечения уголовного производства государствами-участниками СНГ. Обоснована необходимость надлежащего правового регламентирования мер обеспечения уголовного производства как гарантий решения задач уголовного судопроизводства государств-участников СНГ. Проведен сравнительный анализ одинаковых и отличных разновидностей мер обеспечения уголовного производства, и особенностей их применения, по законодательству государств-участников СНГ. Осуществлен поиск оптимальной модели закрепления мер обеспечения уголовного производства для Украины

Ключевые слова: меры обеспечения уголовного производства, уголовное судопроизводство, меры пресечения, государства-участники СНГ

This article explores the range of legal acts regulating the use of the measures of criminal proceedings CIS member states. The necessity of proper legal regulation of the measures of criminal proceedings as a warranty problem solving criminal justice CIS member states. A comparative analysis of the same and different species of the measures of criminal proceedings, and especially their application under the legislation of CIS countries. Searched optimal model consolidate the measures of criminal proceedings for Ukraine.

Keywords: measures of criminal procedure, criminal justice, precautions criminal proceedings, CIS member states

На сучасному етапі розвитку української держави та громадянського суспільства, санкціонованого кримінально-правовими нормами, питання обрання запобіжних заходів, як гарантії вирішення завдань кримінального судочинства, є предметом регулювання багатьох міжнародних документів до яких приєдналася Україна, зокрема, Міжнародний пакт про громадянські та політичні права (1966 р), Мінімальні стандартні правила ООН поводження з в'язнями (1955 р), тощо [12, с.10].

Набрання чинності 20 листопада 2012 року Кримінального процесуального кодексу України № 4651-VI від 13 квітня 2012 року дало позитивний поштовх до зменшення кількості, застосованих органами досудового розслідування, запобіжних заходів, пов'язаних з позбавленням свободи особи, майже на 30%. Так, якщо станом на 19 листопада 2012 року кількість утриманих під вартою становила 26 720 осіб, то вже 1 червня їх кількість знизилася до 19503 осіб. При цьому, кількість випадків застосування

альтернативних запобіжних заходів зростає. Так, за час дії нового КПК задоволено 1875 клопотань про застосування домашнього арешту (що становить майже 10% від застосованих запобіжних заходів). Також показовою є статистика застосування застави. Так, якщо у 2011 році до бюджету було внесено 9,3 млн. грн. застави, у 2012 році ця сума становила 44,4 млн. грн., то за 6 місяців 2013 року було внесено 75 млн. грн. (а з початку дії КПК – 90 млн. грн.). При цьому в дохід держави звертається менше 1%, що свідчить про ефективність дії цього інституту [11].

Проте навіть по закінченню 1 річного терміну дії нового кримінально-процесуального законодавства, котре внесло вагомі зміни у визначення та сутність заходів забезпечення кримінального провадження в Україні, на жаль, ще зарано підводити підсумки щодо ефективності закріплених норм у практичній діяльності. Для нашої держави новими та ще недостатньо дослідженими є такі заходи забезпечення кримінального провадження як: тимчасовий доступ до речей і документів (п.5 ч.1 ст. 131 КПК України), тимчасове вилучення майна (п.6 ст. 131 КПК України), арешт майна (п.7 ч.1 ст. 131 КПК України), особисте зобов'язання (п.1 ч.1 ст. 176 КПК України), домашній арешт (п.1 ч.1 ст. 176 КПК України), а оскільки перелічені засоби процесуального примусу можуть бути наявними та достатньо регламентованими у галузевих нормативно-правових актах іноземних держав, то буде доцільним дослідити порядок та особливості їх використання, з метою залучення позитивного досвіду при вирішенні проблемних питань у даній сфері, уникнення прогалин законодавства, ефективної практичної реалізації та максимального досягнення профілактичної мети. Пошук оптимального варіанту правової регламентації заходів забезпечення кримінального провадження пропонуємо здійснити на основі порівняльного аналізу відповідних норм кримінального процесуального законодавства держав-учасниць СНД. Адаптація кримінально-процесуального законодавства України до сучасних умов, є очевидною проблемою, вирішити яку можливо провівши вказане дослідження.

Кримінально-процесуальний примус завжди був предметом вивчення багатьох вчених-процесуалістів, серед яких слід виділити праці: Б.Базилева, Г.Ветрова, Ю.Грошевого, Т.Данченко, З.Зінатуліна, В.Капустянського, В.Корнукова, В.Маляренка, О.Михайленка, М.Михеєнка, В.Нора, І.Петрухіна, М.Погорецького, Т.Садової, В.Чистякова, В.Шибіка, М.Шумила та інших [10].

Проблемам контролю органів судової влади за застосуванням запобіжних заходів під час провадження досудового розслідування приділяли увагу науковці: В.Маляренко, П.Пилипчук, Ю.Донченко, П.Давидов, П.Якимов, В.Рябокучма, М.Рухівський, Н.Глінська, Є.Коваленко, З.Зінатулін [13].

У цьому дослідженні буде здійснено спробу пошуку найбільш ефективного формату закріплення нових заходів забезпечення кримінального провадження на основі аналізу особливостей їх регламентації галузевим законодавством конкретних держав-учасниць СНД.

Наукове дослідження проводиться з метою виконання поставлених наступних завдань: 1) ознайомлення з встановленою державами-учасницями СНД базою правового регулювання заходів забезпечення кримінального провадження; 2) обґрунтування необхідності належного правового регламентування заходів забезпечення кримінального провадження, як гарантій вирішення завдань кримінального судочинства держав-учасниць СНД; 3) виділення та порівняльний аналіз однакових та відмінних різновидів заходів забезпечення кримінального провадження, та особливостей їх застосування, за законодавством держав-учасниць СНД; 4) пошук оптимальної моделі закріплення нових заходів забезпечення кримінального провадження в Україні.

Узагальнюючи отримані дані щодо сфери нормативно правового регламентування заходів забезпечення кримінального провадження, слід відзначити, що на сьогоднішній день кожна з 9-ти держав-учасниць СНД визначила їх кількість, сутність та порядок застосування у галузевих кодифікованих актах, котрі діють на території певної держави.

Поза межами чинних кодифікованих актів кримінального судочинства, зазвичай, не існує інших підзаконних актів, що тлумачили би особливості практичної реалізації заходів забезпечення кримінального провадження в загальному вигляді чи по окремим їх різновидах. Виключення складають міжнародні договори ратифіковані конкретними державами, що передбачають включення визначених у цих документах, норм, котрі разом з таким погодженням підлягають приєднанню в національне законодавство, а отже, і зумовлюють виникнення обов'язку дотримання цих норм при подальшому регулюванні відносин у цій сфері.

Необхідність належного правового регламентування заходів забезпечення кримінального провадження, як гарантій вирішення завдань кримінального судочинства держав-учасниць СНД, зумовлена бажанням законодавця на найвищому рівні уникнути суперечливих ситуацій при регулюванні відносин на стадії досудового розслідування кримінальних правопорушень та забезпечення максимальної ефективності у реалізації безпосередньо працівниками правоохоронних органів, під час їх практичної діяльності. Правильність та своєчасність вжиття вказаних заходів уповноваженими на це органами дає змогу найбільш повно, об'єктивно та всебічно розслідувати кримінальне правопорушення та не допустити повторного вчинення суспільно-небезпечних діянь особами, що підозрюються, обвинувачуються у скоєнні кримінальних правопорушень чи іншими особами, які можуть бути зацікавлені у їх необ'єктивному розслідуванні. Заходи забезпечення кримінального провадження іншими словами є тими гарантіями забезпечення вирішення завдань кримінального судочинства, що має у своєму арсеналі кожна держава.

Досліджуючи заходи забезпечення кримінального провадження, в першу чергу, слід проаналізувати їх місце у галузевих кодифікованих актах. Зокрема, кожна з досліджуваних 9-ти держав-учасниць СНД приділяє їм окремий розділ, котрий в свою чергу зазвичай включає в себе окремою главою «Затримання» – наприклад, Глава 12 Кримінально-процесуального кодексу (далі – КПК) Республіки Білорусь; «Затримання підозрюваного» – Глава 17 КПК Республіки Казахстан, окремою главою безпосередньо «Запобіжні заходи» – Глава 18 КПК Республіки Казахстан; Глава II КПК Республіки Молдови та Главою «Інші заходи процесуального примусу» – Глава 13 КПК Республіки Киргизії; Глава 13 КПК Республіки Таджикистан. Особливу увагу привертає структура вказаного розділу Республіки Узбекистан, а саме: містить більш широку назву «Процесуальний примус» та включає в себе окрім перелічених вище глав такі глави як: Глава 26 «Підстави та межі обмеження прав людини в кримінальному процесі», Глава 29 «Відсторонення від займаної посади», Глава 30 «Приводи», Глава 31 «Поміщення особи в медичний заклад», Глава 32 «Забезпечення безпеки учасників процесу», що свідчить про розширення спектру заходів забезпечення кримінального провадження в даній державі.

Коротко необхідно порівняти затримання особи як захід забезпечення кримінального провадження. Згідно ст.129 КПК Республіки Вірменія загальний строк затримання особи не повинен перевищувати 96 годин [3], тоді як інші держави СНД встановлюють його не більше 72 годин (наприклад, ч.3 ст. 91 КПК Республіки Таджикистан [7]), що говорить про підвищену увагу держави до стану попередження злочинності в межах власної території. Специфічно також регулюються вище вказаними державами, порядок повідомлення про затримання (ч.1 ст.91 КПК Республіки Киргизії покладає реалізацію цього обов'язку правоохоронним органом у межах 12 годин [5], тоді як згідно ч.1 ст. 217 КПК Республіки Узбекистан гранична тривалість становить 24 години [8]). Щодо підстав для звільнення затриманої особи слід зауважити, що у ст. 94 КПК Російської Федерації окремо не визначена така умова, як закінчення самого терміну затримання [9], тоді як у ст. 233 КПК Республіки Узбекистан відсутня норма, що дозволяє звільнити особу, затриману з порушенням норм чинного кримінально-процесуального законодавства [8]. Отже, дослідивши отримані дані можна проаналізувати стан гуманізації кримінального законодавства конкретними державами СНД.

Варто відзначити стан регламентування самого визначення запобіжного заходу та кола суб'єктів, щодо яких вони можуть бути застосовані. Роз'яснення поняття запобіжного заходу відсутнє серед положень відповідного розділу КПК Російської Федерації, Республіки Казахстан, Республіки Узбекистан. В свою чергу, у законодавстві Республіки Білорусь такі відомості наявні та визначені статтею 116 КПК як примусові заходи, котрі застосовуються до підозрюваного чи обвинуваченого з метою попередження скоєння ним суспільно небезпечних діянь, передбачених кримінальним законом, або дій, що перешкоджають провадженню у кримінальній справі, а також для забезпечення виконання вироку [2]. Аналогічне тлумачення міститься і у галузевих актах Республіки Вірменія, Республіки Азербайджан. Виключення складають кодекси Республіки Молдови та Республіки Таджикистан, котрі розширюють це коло в тому числі на «підсудного», а от КПК Республіки Киргизії у ст. 101 передбачає таку можливість тільки щодо обвинуваченого [5]. Таким чином, найбільш доцільною вважаємо модель накладення запобіжних заходів, що накладається виключно на підозрюваного чи обвинуваченого.

Окремо слід розглянути правові підстави до застосування запобіжних заходів. Якщо, наприклад, КПК Російської Федерації такими офіційно визначає умови за яких у правоохоронних органів виникає занепокоєння, що особа: 1) сховається від дізнання, попереднього слідства чи суду; 2) може продовжувати займатися злочинною діяльністю; 3) може загрожувати свідкові, іншим учасникам кримінального судочинства, знищити докази або іншим шляхом перешкодити провадженню у кримінальній справі [9], то у ст.117 КПК Республіки Білорусь коло цих підстав розширене й більше деталізується, тобто вони застосовуються навіть тоді, коли існує можливість у особи: перешкодити попередньому розслідуванню кримінальної справи або розгляду її судом, неявки без поважних причин за викликами органу, що керує кримінальним процесом; протидіяти виконанню вироку [2]. Аналогічні норми містяться і у галузевому законодавстві Республіки Казахстан та Республіки Молдови, наприклад. Ще більша деталізація міститься у КПК Республіки Вірменія, котра у п. 4 ч.1 ст. 135 виділяє такою - ухилення від кримінальної відповідальності та несення призначеного покарання [3].

Порівнюючи стан правового регулювання запобіжних заходів державами-учасницями СНД слід виділити коло запобіжних заходів, чия максимальна ефективність та доцільність найбільш практично доведена, а тому вони притаманні усім без виключення державам та звернути увагу на специфічні їх види, а також проаналізувати можливість їх використання у вітчизняній правовій системі. Отже, до таких запобіжних заходів відносять: 1) підписку про невиїзд (це найбільш поширений захід, котрий в свою чергу, в деяких державах сформульований по-різному – наприклад, у ст. 140 КПК Республіки Казахстан він називається як «підписка про невиїзд та належну поведінку» [4], тоді як за ч.3 ст. 175 КПК Республіки Молдови виділяє 2 її різновиди: а) підписка про невиїзд з місцевості; б) підписка про невиїзд з країни [6], а от у відповідності до ст. 250 КПК Республіки Узбекистан захід подібного змісту носить назву «підписка про належну поведінку» [8]); 2) особиста порука (регульованим залишається тільки кількість поручителів, якщо, наприклад, у відповідності до ст. 121 КПК Республіки Білорусь гранична їх кількість не визначена, наявна лише їх мінімальна кількість (2 особи), то за ст. 251 КПК Республіки Узбекистан взагалі не встановлено скільки їх може бути, хоча як виняток вказана можливість призначення лише одного поручителя [8], в свою чергу, згідно ст. 166.2 КПК Республіки Азербайджан у особи не може бути більше ніж 5 поручителів, а також чітко встановлено вимоги до особи поручителя : а) обов'язкове повноліття; б) громадянство; в) перерахування в депозити суду у державному банку встановленої грошової суми [1]); 3) застава (відмінним залишається її розмір, котрий встановлюється після врахування усіх обставин кримінального провадження у грошовій валюті, що діє на момент винесення такої заходу на території певної держави); 4) передача військовослужбовця під спостереження командування військової частини (винятком є регулювання цього заходу КПК Російської Федерації, що як обов'язкову умову виділяє

згоду підозрюваного чи обвинувачуваного [9]); 5) передача під нагляд за неповнолітнім підозрюваним або обвинуваченим; 6) порука організації чи колективу (формулюється по-різному. Наприклад, у ст. 146 КПК Республіки Вірменії та Республіки Азербайджан існує тільки «порука організації», серед запобіжних заходів у Республіці Таджикистан взагалі відсутня [7]).

Винятковими державами-учасницями СНД як запобіжні заходи визнаються: 1) домашній арешт (відсутній, наприклад, серед запобіжних заходів у КПК Республіки Узбекистану, Республіки Вірменії. Найбільш детально описаний у законодавстві Республіки Азербайджан та Республіки Білорусь; 2) арешт (ст. 137 КПК Республіки Азербайджан); 3) тримання під вартою (ст. 110 КПК Республіки Киргизії); 4) передача під нагляд поліції (ст. 169 КПК Республіки Азербайджан), 5) тимчасове позбавлення водійських прав (згідно ст.182 КПК Республіки Молдови, що може застосовуватись до осіб, котрі вчинили транспортний злочин чи інший злочин з використанням транспортних засобів [6]); 6) тимчасове звільнення під судовий контроль (встановлене у ст. 191 КПК Республіки Молдови та може бути надано суддею по кримінальному переслідуванню або, залежно від обставин, судовою інстанцією і супроводжується покладанням однієї або декількох обов'язків); 7) попередній арешт (ст. 185 КПК Республіки Молдови). Таким чином, перед нами представлені досить різноманітні запобіжні заходи, кожен з яких наділений своїм специфічним змістом і є ефективним при практичному застосуванні конкретною державою СНД, інакше такі норми були би виключені з чинного законодавства.

Звертаючи свою увагу до розділу «Інші засоби процесуального примусу» слід виділити такі нетипові їх види як: 1) тимчасове обмеження права на виїзд з Республіки Білорусь, притаманне однойменній державі. Регламентується ст. 132_1 КПК та полягає в забороні підозрюваному або обвинуваченому залишати межі Республіки Білорусь, про що виноситься відповідна постанова [2]; 2) поміщення особи до медичного закладу (Глава 31 КПК Республіки Узбекистан, згідно ст. 267 застосовується у разі якщо при проведенні судово-медичної або судово-психіатричної експертизи виникає необхідність у стаціонарному обстеженні обвинуваченого, підсудного, то його може бути поміщено до відповідного медичного закладу [8]); 3) заходи щодо забезпечення відшкодування заподіяної злочином шкоди (за ч.3 ст. 202 ст. КПК Республіки Молдови можуть бути застосовані щодо майна підозрюваного, обвинуваченого, підсудного, цивільного відповідача на суму ймовірної вартості збитку [6]); 4) заходи щодо забезпечення гарантій виконання покарання у вигляді штрафу (згідно ч.2 ст. 202 КПК Республіки Молдови полягають в накладенні арешту на рухоме і нерухоме майно), 5) грошове стягнення (ст. 120 КПК Республіки Киргизії може застосовуватись у разі невиконання процесуальних обов'язків, а також порушення порядку в судовому засіданні [5]); 6) судовий штраф (згідно ст. 201 КПК Республіки Молдови він є грошовим стягненням, застосовуваним судовою інстанцією до особи за порушення, допущені в ході кримінального судочинства)[6].

Отже, порівнявши інші заходи процесуального примусу, що нині використовуються державами-учасницями СНД можна дійти висновку про виділення сфери досудового розслідування як надзвичайно важливої для функціонування правового суспільства, котра потребує постійного державного контролю та нагляду. Кожна з досліджуваних держав по-своєму намагається забезпечити виконання завдань кримінального судочинства, а тому і вдається до запровадження різних заходів процесуального примусу.

Підводячи підсумок проведеному дослідженню, необхідно зауважити, що не всі нові для України заходи забезпечення кримінального провадження мають аналоги серед законодавства, встановленого зарубіжними сусідами. Зокрема, відсутня можливість прослідкувати особливості застосування таких заходів, як: тимчасовий доступ до речей і документів, тимчасове вилучення майна, особисте зобов'язання. Проте досить широко

розкрито:домашній арешт, котрий найбільш глибоко та детально описаний саме законодавцем Республіки Азейбарджан та арешт майна, що на належному рівні висвітлений КПК Республіки Казахстан, а також Республіки Киргизії, що виділяє окремою статтею 119-1 особливості накладення арешту на цінні папери, їх сертифікати [5]. Таким чином, враховуючи досвід та стан закріплення вказаних заходів забезпечення кримінального провадження можливо адаптувати Кримінальний процесуальний кодекс України до умов сучасності, шляхом внесення у нього змін та доповнень. Для України цікавими можуть бути такі заходи забезпечення кримінального провадження як: поміщення особи до медичного закладу, заходи щодо забезпечення відшкодування заподіяної злочином шкоди, тимчасове позбавлення водійських прав, а також повернення до такого заходу як підписка про невиїзд, котра найбільш вдало встановлена у законодавстві Республіки Молдови

Література

1. Кримінально-процесуальний кодекс Республіки Азейбарджан № 907-ІГ від 14.07.2000 р.// [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://catholic.az/caritas/wp-content/uploads/cinayet_porsessual_mecelle_rus.pdf;
2. Кримінально-процесуальний кодекс Республіки Білорусь № 295-3 від 16 лютого 1999 р.// [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://mvd.gov.by/mai.n.aspx?gu_id=133823;
3. Кримінально-процесуальний кодекс Республіки Вірменія №3Р-248 від 01.09. 1998 р.// [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://base.spinform.ru/show_do.c.fwx?rgn=7460;
4. Кримінально-процесуальний кодекс Республіки Казахстан № 206-І від 13 грудня 1997 р.// [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://online.zakon.kz/Document/?d_oc_id=1008442;
5. Кримінально-процесуальний кодекс Республіки Киргизії № 63 від 30.06.1999 р.// [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://online.adviser.kg/Document/?doc_id=30241915&page=5;
6. Кримінально-процесуальний кодекс Республіки Молдова № 122-ХV від 14.03.2003 р.// [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://lex.justice.md/view_doc.php?action=view&view=doc&id=326970&lang=2;
7. Кримінально-процесуальний кодекс Республіки Таджикистан № 564 від 3.12. 2009р.// [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://mmk.tj/ru/legislation/legislation-base/codescs/>;
8. Кримінально-процесуальний кодекс Республіки Узбекистан № 2013-ХІІ від 22.09.1994 р.// [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://fmc.uz/legisl.php?id=k_ug_pr_36;
9. Кримінально-процесуальний кодекс Російської Федерації N 174-ФЗ від 18.12.2001 р. // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://kzrf.ru/upkrf.html>;
10. Барабаш Т. Законодавчі перспективи реформування заходів процесуального примусу у кримінальному судочинстві України// Вісник Запорізького національного університету № 2, 2011// [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://archive.nbuv.gov.ua/portal/Soc_Gum/Nzizvru/2010_1/p7.html;
11. ПАРЕ розповіли про результати застосування нового КПК//Закон і Бізнес №26 (1116) 29.06—05.07.2013// [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zb.com.ua/ua/33358pare_rozpovili_pro_rezultati_zastosuvannya_novogo_kpk.html;
12. Теньков С. Деякі проблеми застосування запобіжних заходів.-2011.- №33.- с. 10.
13. Шавкун М. Запобіжні заходи в кримінальному процесі та контроль суду за їх застосуванням// Проблеми правознавства та правоохоронної діяльності – №3, 2009- 8с. // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://archive.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/pppd/2009_3/27.%20Shavkyn.pdf.

УДК [347.736/.738 : 346.1] (477)

КОНКУРСНЕ ПРАВО: РОЗМЕЖУВАННЯ ПРЕДМЕТУ

Пригуза П.Д.

(кандидат юридичних наук, суддя господарського суду Херсонської області)

Анотація. Статтю присвячено розмежуванню предмету і методу правового регулювання конкурсного права від інших галузей та інститутів права, зокрема від виконавчого права.

Ключові слова: конкурсне право, неспроможність, банкрутство, предмет права, галузь права, інститут права.

Анотация. Статья посвящена разграничению предмета и метода правового регулирования конкурсного права от других отраслей и институтов права, в частности от исполнительного права.

Ключевые слова: конкурсное право, несостоятельность, банкротство, предмет права, отрасль права, институт права.

Annotation. The article covers the differentiation between the subject and method of legal regulation of insolvency and bankruptcy from the other branches of law, in particular, from enforcement law.

Keywords: legislation on insolvency and bankruptcy, insolvency, subject of law, branch of law, institute of law.

Сьогодні в юридичній науці, а саме у цивільному та господарському праві, немає загальновизнаних теорій, що визначали би конкурсне право як самостійну галузь або підгалузь права. Про відсутність чіткого визначення і визнання предмету і методу правового регулювання відносин неплатоспроможності свідчать окремі публікації, в яких вказується, що конкурсне провадження є особливим видом виконавчого провадження [1, с. 205-217], або особливим видом виконавчого процесу [2]. Узгодження питань правового регулювання відносин між кредиторами та боржниками потребує, в першу чергу,

ШАНОВНІ АВТОРИ!

Запрошуємо до співробітництва вчених, аспірантів, практичних працівників!

Для публікації в журналі «Малий і середній бізнес (право, держава економіка)» приймаються неопубліковані раніше наукові праці в галузі економіки та права.

Фаховий журнал «Малий і середній бізнес (право, держава економіка)» охоплює чотири номери у рік і є щоквартальником.

Статті до публікації приймаються: №1 – до 20 березня; №2 – до 20 червня, №3 до 20 вересня; №4 – до 20 листопада.

Редакційна колегія журналу звертає увагу на обов'язкове дотримання вимог до наукових фахових видань та пропонує:

Рукопис подавати у двох примірниках українською, російською або англійською мовами та його електронну версію (структура та зміст якої повністю відповідають друкованому варіанту) у вигляді файлу:

- у текстовому редакторі Word, шрифт – Times New Roman, з розширенням .doc, кегль – 14;
- параметри сторінки – формат А-4, розташування тексту (таблиці, діаграми тощо) книжне з дотриманням таких розмірів полів: верхнього, нижнього і лівого – 2 см, правого – 1 см;
- відстань між рядками – 1,5 інтервал;
- кількість матеріалу однієї статті – 10 - 12 стор.

Стаття має передбачати такі обов'язкові структурні елементи:

УДК;
ім'я та прізвище, науковий ступінь, вчене звання автора;
назва статті;
анотація та ключові слова – укр., рос., англ. мовами;
до статті англійською мовою обов'язкова анотація українською;
постановку проблеми у загальному вигляді та її зв'язок з важливими науковими та практичними завданнями;

аналіз останніх досліджень і публікацій, в яких започатковано розв'язання даної проблеми і на які спирається автор; виділення невирішених раніше аспектів загальної проблеми, котрим присвячується дана стаття;

формулювання цілей статті (постановка завдання);
виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням отриманих наукових результатів;

висновки з даного дослідження і перспективи подальших розвідок у даному напрямі.
використана література (згідно ДСТУ ГОСТ 7.1:2006. Нові правила бібліографічного опису. –

Режим доступу: [//www.ukrbook.net/DSTU_pabl.htm](http://www.ukrbook.net/DSTU_pabl.htm));

реферат статті англійською мовою обсягом 1 стор.

Рукопис статті повинен бути ретельно вичитаний, виправлений та підписаний автором.

Стаття має супроводжуватися довідкою про авторів (вказуються прізвище, ім'я та по батькові, вчене звання, місце роботи, посада, адреса електронної пошти і контактні телефони).

Весь текст повинен бути набраний в одну колонку без застосування будь-якого форматування.

Не допускається використання вставок та гіперпосилань.

Рукопис не має містити прихованого тексту і тексту, розміченого кольорами або підкресленнями.

Можна виділяти окремі частини тексту курсивом або напівжирним шрифтом.

Бібліографічні посилання подають, уникаючи автономерації та автоматично генерованих кінцевих посилань.

Автор статті відповідає за правильність і достовірність викладеного матеріалу та за належність останнього йому особисто.

Редакція зберігає за собою право вносити до тексту редакційні зміни і скорочувати його.

Всі автори повинні подати рецензію на статтю.

Рецензія в обов'язковому порядку має висвітлювати такі питання:

- актуальність теми;
- новизна та обґрунтованість одержаних результатів;
- наукова (практична) цінність результатів.

Рецензія повинна бути підписана відповідними особами.

Разом з рукописом на папері подається файл на диску формату CD або текст статті надсилається електронною поштою на e-mail редакції: erlikh.sociology@yahoo.com та дублюється на адресу: natalka_bn@ukr.net

На диску мають бути тільки файли, які стосуються змісту статті.

На етикетці диску необхідно вказати прізвище та ініціали автора/авторів.

Після узгодження з Редакцією, автори можуть мати нагоду направляти матеріали статей, відгуків та підтвердження оплати послуг за e-адресою: natalka_bn@ukr.net

«МАЛИЙ І СЕРЕДНІЙ БІЗНЕС (ПРАВО, ДЕРЖАВА, ЕКОНОМІКА)»

Співзасновники журналу

Інститут законодавчих передбачень і правової експертизи
Інститут держави і права ім. В.М. Корецького НАН України
Юридичний факультет Київського національного університету імені Тараса Шевченка
Українська спілка підприємців малого та середнього бізнесу
Адвокатське об'єднання «Василь Костицький і Партнери»
Науково-дослідний інститут приватного права і підприємництва АПрН України

Редакційна рада

Костицький В.В., член-кореспондент НАПрН України, доктор юридичних наук, професор;
Шемшученко Ю.С., академік Національної академії наук України, доктор юридичних наук, професор.
Крупчан О.Д., академік НАПрН України, кандидат юридичних наук, професор;
Гриценко І.С., доктор юридичних наук, професор;
Костицька І.О., кандидат юридичних наук, старший науковий співробітник;
Куліш В.В. віце-президент Української спілки підприємців малого та середнього бізнесу;
Чебеняк О.М. юрист.

Редакційна колегія

Костицький В.В., член-кореспондент НАПрН України, доктор юридичних наук, професор (*голова редакційної колегії*);
Новицька Н.Б., кандидат юридичних наук, старший науковий співробітник (*перший заступник голови редакційної колегії, заступник головного редактора*);
Варналій З.С., доктор економічних наук, професор (*заступник голови редакційної колегії*).

Члени редакційної колегії

Басай О.В., кандидат юридичних наук
Білорус О.Г., член-кореспондент Національної академії наук України, доктор економічних наук, професор
Бонайн Джон професор Орегонського університету (США)
Безклубий І.А., доктор юридичних наук, професор
Васильців Т.Г., доктор економічних наук, доцент
Виноградова Н.О., кандидат юридичних наук, приватний нотаріус
Галянтч М.К., доктор юридичних наук, професор
Гетьман А.П., академік НАПрН України, доктор юридичних наук, професор
Головкін О.В., кандидат юридичних наук, доцент заслужений юрист України
Горбаль В.М., кандидат юридичних наук, заслужений економіст України
Гудзинський С.О., кандидат економічних наук
Дзера О.В., член-кореспондент НАПрН України, доктор юридичних наук, професор
Дрига С.Г., доктор економічних наук, старший науковий співробітник
Захарченко П.П., доктор юридичних наук, професор
Зянько В.В., доктор економічних наук, професор
Іванов Ю.Б., доктор економічних наук, професор
Єфименко Л.В., юрист
Ківалов С.В., член-кореспондент НАПрН України, доктор юридичних наук, професор
Костенко О.М., академік НАПрН України, доктор юридичних наук, професор
Костицький М.В., академік НАПрН України, член-кореспондент Національної академії педагогічних наук України, доктор юридичних наук, професор
Кравцов В.С. доктор економічних наук, професор
Кравчук А.В. доктор економічних наук, професор
Кузьменко О.В., доктор історичних наук, професор, академік Української академії історичних наук
Лапечук П.І., кандидат сільськогосподарських наук, доцент
Лінецький С.В., юрист
Луць В.В., академік НАПрН України, доктор юридичних наук, професор
Мазур І.І., доктор економічних наук, професор

Мірошниченко А.М., доктор юридичних наук, доцент
Нагребельний В.П., член-кореспондент НАПрН України, кандидат юридичних наук, старший науковий співробітник, професор
Новицький А.М., доктор юридичних наук, старший науковий співробітник
Романко С.М., кандидат юридичних наук, доцент
Теплюк М.О., кандидат юридичних наук
Осетинський А.Й., кандидат юридичних наук, доцент
Притика Д.М., академік НАПрН України, доктор юридичних наук, професор
Селіванов А.О., академік НАПрН України, доктор юридичних наук, професор
Селівон М.Ф.., академік НАПрН України, доктор юридичних наук, професор
Семчик В.І., член-кореспондент НАН України, академік НАПрН України, доктор юридичних наук, професор
Футей Богдан суддя (США)
Фурса С.Я., доктор юридичних наук, професор
Щербина В.С., академік НАПрН України, доктор юридичних наук, професор
Ярошенко О. М. доктор юридичних наук, професор.

Редакція журналу не завжди поділяє позиції авторів з приводу висловлюваних проблем і не несе відповідальності за зміст авторських публікацій.

Журнал рекомендовано до друку Рішенням Вченої ради Інституту законодавчих передбачень і правової експертизи (протокол № 10 від 18.12.2013 р.).

Реєстраційне свідоцтво КВ № 11591-4631П видане Міністерством юстиції України 02.08.2006.

Постановою ВАК України від 26 січня 2011 року №1-05/1 економіко-правовий науково-практичний журнал «Малий і середній бізнес (право, держава, економіка)» внесено до переліку наукових фахових видань України, у яких можуть публікуватися результати дисертаційних робіт на здобуття наукових ступенів доктора і кандидата наук у галузі «Юридичні науки» та «Економічні науки».

Інститут законодавчих передбачень і правової експертизи 01034, м. Київ, вул. Паторжинського, 4, оф. 8
Тел.. 38067-3737-600
e-mail редакції: j_msb@ua.fm або j_msb@ukr.net